

регулювання в регіонах // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Економіка строительної отрасли на пути ее интеграции к синергетическим системам». Харьков: Изд-во ХНАГХ, 2006. С.41-43.

3. Kotykova, O., Babych, M., Nadvynychnyy, S., Cherven, I., Shevchuk, S. (2021). Assessing the Level of Household Food Demand Protection Based on Income. *Intellectual Economics*, 15 (2), 175-204. <https://doi.org/10.13165/IE-21-15-2-09>.

4. Надвиничний С. А. Принципи та чинники підвищення рівня продовольчої безпеки в контексті аграрної політики України *Економіка Крима. Научно-практичний журнал*. № 24. Симферополь, 2008. С. 43-45.

Віктор ІВАНЮК

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»

Західноукраїнського національного університету

Науковий керівник – к. е. н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу, ЗУНУ

Лідія КРУП'ЯК

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Прийняття управлінських рішень у системі публічного управління відіграє дуже важливу роль в аспекті управління органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їхніми виконавчими органами. Кожен керівник має на меті розбудувати конкурентоспроможну громаду або організацію. Для цього потрібно приймати ефективні управлінські рішення, які будуть націлені на ефективний довгостроковий розвиток.

У процесі прийняття ефективних управлінських рішень повинні брати активну участь різні органи управління, громадські організації, громадськість тощо. Вони мають взаємодіяти між собою на основі партисипативного підходу, тобто активно впливати на процес прийняття управлінських рішень та брати у ньому активну участь від етапу поставлення цілі до етапу визначення оцінки реалізації рішення.

Для прийняття ефективних рішень важливо брати до уваги зовнішнє і внутрішнє середовища та аналізувати їх, а також різні

чинники, які безпосередньо впливають на управлінські рішення. Зокрема із зовнішнього середовища на процес прийняття рішень безпосередньо впливає політична, економічна, екологічна, соціальна ситуації тощо. До внутрішнього – поведінка керівника та працівників, психологічний клімат в організації, середовище прийняття рішень, обмеження інформації, рівень ризику, рівень комунікації, застосування технічних засобів, час прийняття рішення тощо.

Прийняття управлінських рішень – це складний процес, який складається з двох етапів:

- підготовка управлінських рішень;
- прийняття та реалізація управлінських рішень.

Кожен з етапів складається з певної послідовності кроків, які потрібно ретельно опрацювати для прийняття ефективного рішення. На першому етапі здійснюється підготовка управлінських рішень, що складається із:

- зародження ідеї та визначення цілей, де у колективі з'являється ідея і керівник ставить цілі, які відповідають певній ідеї;
- збору та аналізу інформації, де учасники прийняття рішення шукають відповідну інформацію і на основі неї приймають певне рішення. На цьому кроці дуже важливо, щоб інформація була корисною, повною, змістовною ціннісною, доступною, актуальною, своєчасною та достовірною;
- генерування варіантів можливих управлінських рішень, де учасники на основі зібраної та проаналізованої інформації пропонують можливі варіанти прийняття управлінських рішень;
- формування критеріїв та вибір ефективних варіантів управлінських рішень, де відбувається колективне обговорення кожного з варіантів управлінських рішень і відповідно до певних критеріїв відбираються найбільш ефективні;

Другий етап – прийняття та реалізація управлінських рішень, що складається із наступних кроків:

- прийняття одного рішення, де з найбільш ефективних рішень, які обрали, виділяють одне управлінське рішення, яке буде реалізовуватися. Для ефективного процесу важливим аспектом є прийняття лише одного конкретного управлінського рішення.
- доведення управлінського рішення до виконавців та складання плану його реалізації, де кожен з учасників має бути поінформований про прийняте управлінське рішення та за кожним працівником повинне бути закріплене конкретне завдання, яке

відповідає компетентності, кваліфікації, знанням і вмінням виконавця;

- організація виконання управлінського рішення, де безпосередньо організовується процес реалізації рішення, до якого входить закупівля сировини та необхідних технологій.

- контроль за виконанням управлінського рішення, на якому кожен з працівників має певний обсяг завдань і їх виконує, а керівник здійснює контроль за процесом реалізації прийнятого рішення;

Усі кроки процесу підготовки та прийняття управлінського рішення є важливими та взаємопов'язаними. В цьому контексті щоб рішення було ефективним доцільно приділити належну увагу кожному елементу організації, правильно донести зміст управлінського рішення до виконавців.

Кожен з органів системи публічного управління, які знаходяться на різних організаційно-правових рівнях приймають управлінські рішення, які відповідають їхній компетентності. Кожне з прийнятих рішень оформляють у відповідний нормативно-правовий документ, який пізніше передають нижчим рівням для його реалізації.

Верховна Рада України оформляє прийняті рішення у нормативно-правові документи у вигляді Законів України та постанов. На вищому організаційно-правовому рівні знаходиться Кабінет Міністрів України, який оформляє прийняті рішення у нормативно-правові документи у вигляді постанови та розпорядження, які передають центральним органам виконавчої влади. На центральному організаційно-правовому рівні знаходяться міністерства, служби, інспекції, агентства, які прийняті рішення оформляють у вигляді наказів і їх передають місцевим органам виконавчої влади для реалізації. До органів місцевого самоврядування відносяться міські, сільські та селищні ради, які приймають рішення щодо розвитку певного населеного пункту та оформляють його у нормативно-правові документи у вигляді рішень та розпоряджень. Ці документи передають виконавчим органам місцевого самоврядування для реалізації.

Щоб підвищити ефективність прийняття управлінських рішень в системі публічного управління доцільно:

- запровадити інформаційно-аналітичні системи, які дадуть змогу збирати, аналізувати, обробляти та зберігати інформацію, адже від якісно опрацьованої інформації залежить подальше

рішення та його результат;

- під час прийняття управлінських рішень використовувати «експертні та загальнодоступні методи прийняття управлінських рішень» [2]. До експертних методів прийняття управлінських рішень відносяться мозковий штурм, складання сценаріїв, метод Дельфі, організація сценаріїв. До загальнодоступних – метод декомпозиції, теорія ігор, метод спроб та помилок.

Отже, прийняття управлінських рішень є досить важким процесом і щоб рішення було ефективне, потрібно враховувати багато факторів, які впливають на цей процес, правильно доносити рішення до виконавців та розподіляти завдання між ними, а також використовувати різні методи прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Богач Ю.А., Кривокульська Н.М., Скочилас С.М. Інформаційно-аналітичне забезпечення як організаційний ресурс для прийняття управлінських рішень. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 5. URL:

http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/33.pdf

2. Що таке прийняття ефективних управлінських рішень. URL: <https://blog.agrokebety.com/shcho-take-pryunyattya-efektyvnykh-upravlinskikh-rishen>

Богдан КАЛИНЯК

аспірант освітньо-наукової програми «Менеджмент»
Західноукраїнського національного університету

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ КВАЛІФІКОВАНИМ ПЕРСОНАЛОМ

В сучасному глобальному економічному середовищі однією з ключових складових успішної діяльності організації є належне забезпечення кваліфікованим персоналом. До категорії кваліфікованого персоналу варто віднести працівників, які володіють глибокими знаннями, навичками, досвідом та компетенціями, необхідними для виконання специфічних завдань або робіт у конкретній галузі або ж сфері діяльності. Як зазначають фахівці [1;3], кваліфікований персонал зазвичай має відповідну освіту, професійні сертифікати або ліцензії, а також практичний досвід, що забезпечує високу якість реалізації їх функціональних обов'язків. Такий персонал, як правило, може ефективно